Total No. of Questions : 10 Total No. of Printed Pages : 2

Code No : S-01

Samskrita Examination - 2012

साहित्यम् - SAHITYA

Group - I

Paper I - Padya Kavya (Poetry)

पद्यकाव्यम्

Date : 04.02.2012

Time : 9:00 AM - 12:00 PM Max. Marks :100

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत (पञ्चानामेव)। 5 X 1 = 05

१. "वलीमुखेश्वरः" इति कं कथयन्ति ?

२. "सर्वतन्त्रस्वतन्त्रः" इति उपाधिं कः प्राप्तवान् ?

३. "भारवेः" पूर्वतनं नाम किम् आसीत् ?

४. माघकविः कस्मिन् शास्त्रे पारङ्गतः आसीत् ?

५. यक्षः केन सह स्वकुशलवार्तां प्रेषयितुमिच्छति ?

६. "मुरद्विट्" कः?

II. संयोज्य लिखत । 4 X 1 = 04

अ	आ
१. अभिनन्दनः	वनपर्व ।
२. वेङ्कटनाथः	इन्द्रप्रस्थः ।
३. किरातार्जुनीयम्	यादवाभ्युदयम् ।
४. धर्मराजः	वङ्गालदेशीयः ।

III. षण्णां पदानाम् अर्थं लिखत । 6 X 1 = 06

१. व्यालवधूः ।	२. असून् ।
३. खरांशुः ।	४. काष्ठाः ।
५. आत्मयोनिः ।	६. व्यलीकम् ।
७. अलिनीलम् ।	८. आयत्तम् ।

IV. (अ) व्याकरणविशेषं लिखत (त्रयाणामेव) । 3 X 2 = 06

१. आपृच्छस्व ।

२. गिरिम् अधिवसेः ।

३. प्रसेदिवांसम् ।

४. त्वत् विना ।

(आ) विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत (त्रयाणामेव) । 3 X 2 = 06

१. द्वैपायनः ।

२. दूरबन्धुः ।

३. किरातार्जुनौ ।

४. दिक्सरिताम् ।

V. सलक्षणम् अलङ्कारविशेषं लिखत (एकस्य) । 1 X 3 = 03

१. बभूवतुर्भिन्नघनाघनोदरौ नभोनभस्याविव तौ समागतौ ।।

२. बिभ्राणमानीलरुचं पिशङ्गीः जटास्तडित्वन्तुमिवाम्बुवाहम् ।।

VI. लघुटिप्पणीं लिखत (द्वयोः) । 2 X 3 = 06

१. भारविः ।

२. यक्षोहेममाली ।

३. शिशुपालः ।

VII. लघूत्तराणि लिखत (पञ्चानामेव) । 5 X 4 = 20

१. दुःखितं लक्ष्मणं रामः कथं समाधत्ते ?

२. व्यासमहर्षेः वर्णनं कुरुत ।

३. कपिसैन्यागमनं वर्णयत ।

४. अग्रपूजार्हः श्रीकृष्णः एव इति भीष्मः कथं समर्थयति ?

५. उज्जयिनीवर्णनं कुरुत ।

६. अर्जुनं प्रति द्रौपद्याः उक्तयः काः ? लिखत ।

VIII. ससन्दर्भं विवृणुत (पञ्चानामेव) । 5 X 4 = 20

१. पूज्य इत्ययमपीष्यते विधिः ।

२. वितानचित्राः ककुभः चकाशिरे ।

३. दुःखातिभारोऽपि लघुः स मेने ।

४. पुष्यन् बभौ पुण्यतमे मुहूर्तः ।

५. रिक्तः सर्वो भवति हि लघुः पूर्णता गौरवाय ।

६. यं विशन्ति वशिनं मुमुक्षवः ।

IX. क्रियापदस्य रूपाणि लिखत (द्वयोः) । 2 X 4 = 8

१. दध्मि । २. स्तौति । ३. रुणद्धि ।

X. सावतरणं व्याख्यात (द्वयोः) । 2 X 8 = 16

१. प्रत्यासन्ने नभसि दयिताजीवितालम्बनार्थी
जीमूतेन स्वकुशलमयीं हारयिष्यन् प्रवृत्तिम् ।
स प्रत्यग्रैः कुटजकुसुमैः कल्पितार्घाय तस्मै
प्रीतः प्रीतिप्रमुखवचनं स्वागतं व्याजहार ।।

२. अजस्स्वजन्मार्हतयानुमेने यामष्टमीं यादवभावमिच्छन् ।
द्वितीयया भावितयोगनिद्रा साभूत्तदा प्रथमा तिथीनाम् ।।

३. स गोमुखक्काणतरङ्गसंहतिः
चिरं निनादोऽनुननाद पाणवः ।
स्थलीपु निर्घृष्टबलासु पार्ष्णिभिः
चकाशिरे केऽपि न पादपाणवः ।।

* * * *